

๑. ที่มาของปัญหาและวัตถุประสงค์

ภาษาไทยเป็นสาขาวิชาซึ่งจำเป็นที่สุดสำหรับคนไทย ทุกวิชาที่เรียนไม่มีวิชาใดเลยที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย แม้แต่การ เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ประเทศเราก็ต้องใช้ภาษาไทยในบางโอกาส ฉะนั้นถ้าเด็กยังไม่รู้ภาษาไทยดี เด็กจะเรียนวิชาอื่นสำเร็จได้อย่างไร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเป็นห่วงใยและทรงมองเห็นความจำเป็นและความสำคัญของภาษาไทย ถึงคอนหนึ่งของพระบรมราโชวาท ในวันพระราชทานปริญญาบัตร ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ "เมื่อมาคำนึงถึงวิธีที่จะนำเอาวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ จะต้องอาศัยสิ่งใดบ้างแล้ว ก็เห็นว่าสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือ ภาษา การใ้มาซึ่งวิชาความรู้ต้องอาศัยภาษา การนำวิชาความรู้ไปใช้ก็ย่อมต้องอาศัยภาษาอีก เช่น เมื่อจะให้ปฏิบัติภารกิจ ก็ต้องออกคำสั่งเป็นต้น

ในัจจุบันนี้ ปรากฏว่าได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือยและไม่ตรงกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนือง ๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้ ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งอันประเสริฐอยู่แล้วเป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเราทุกคนจึงมีหน้าที่รักษาไว้ ฉะนั้นจึงขอให้บรรดานักคิดและนักจิตทดลองจนครูบาอาจารย์ ได้ช่วยกันรักษาและส่งเสริมภาษาซึ่งเป็นอุปกรณ์และหลักประกันเพื่อความเจริญวัฒนาของประเทศชาติ "

ขณะนี้ได้มีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของการ เรียบการ สอนระดับประถมศึกษาคอนต้นให้สูงขึ้นทุกขณะ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผลการ เรียบของนักเรียนในแง่วิธีสอนของครู, อุปกรณ์การ เรียบการสอน ทั้งจะเห็นได้จากการที่เบิดการอบรมครูทางค่านิสิตทัศนศึกษา ของสมาคมโรงเรียนราษฎร์ และสถานอื่น ๆ อีกหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม

อบรมจะได้ผลมากน้อยแค่ไหน ครูที่ได้รับการอบรมเกิดความเปลี่ยนแปลงในทาง ความคิด
ทัศนคติ ทักษะหรือไม่ ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้วได้นำเอาความเปลี่ยนแปลงนั้นไปทำให้
เกิดประโยชน์กับโรงเรียนของคณอบ่างไรบ้าง ควรจะได้มีการสำรวจวิจัยติดตามผลงาน
เมื่อประกอบกับกองอุปกรณ์การศึกษา กรมวิชาการ ต้องการทราบความต้องการและการใช้
วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนของครู ซึ่งยังไม่เคยมีการสำรวจวิจัยอย่างมีระบบวิธีมาก่อน
จึงทำให้ขาดข้อเท็จจริงที่จะเป็นปัจจัยในการประเมินผลงาน ปรับปรุงและดำเนินงานทางด้าน
วัสดุทัศนูปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา ฉะนั้น จึงได้กำหนดความมุ่งหมายทั่วไป และ ความ
มุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายทั่วไป

- ๑.๑ เพื่อสร้างเหตุจูงใจ ให้ครูปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น โดยใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
- ๑.๒ เพื่อรวบรวมปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมทางวัสดุทัศนูปกรณ์ภายในโรงเรียน
- ๑.๓ เพื่อศึกษาแนวความคิด ความรู้ ทักษะ และ ทัศนคติของครูเกี่ยวกับการทำ และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
- ๑.๔ เพื่อศึกษาคุณภาพของการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์

ความมุ่งหมายเฉพาะ

- ๑.๕ เพื่อทราบว่าครูต้องการวัสดุทัศนูปกรณ์ชนิด และ ประเภทใดบ้าง
- ๑.๖ เพื่อทราบว่าครูส่วนมากใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ชนิดไหนประกอบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย
- ๑.๗ เพื่อทราบว่าโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาตอนต้นมีวัสดุทัศนูปกรณ์ประเภท และชนิดไหนบ้าง และยังขาดวัสดุทัศนูปกรณ์อะไร ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่สมควรจะมีไว้ในโรงเรียน
- ๑.๘ เพื่อทราบถึงความขาดแคลนวัสดุทัศนูปกรณ์วิชาภาษาไทยมากน้อยเพียงไร

๒. ขอบเขตของการวิจัย

การสำรวจวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๒.๑ ครูที่การวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับค้ำยเป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเขตเทศบาลนคร และชนบทที่เท่ากัน

๒.๒ ครูที่การวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับค้ำยเป็นครูที่กำลังสอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

๒.๓ การวิจัยนี้ไม่เกี่ยวกับครูที่ทำการสอนในโรงเรียนเด็กพิการทางกายและสมอง

๒.๔ การวิจัยนี้ไม่เกี่ยวกับปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้ครูไม่ใช้และไม่ต้องการ โสตทัศนอุปกรณ์

๓. ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

แม้จะใ้พยายามวางระบบการเก็บข้อมูลที่จะให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุดแล้วก็ตาม จากการวินิจฉัยข้อมูลที่รวบรวมมาได้พบว่า มีอาจหลีกเลี่ยงความผิดพลาดเคลื่อนได้หมดสิ้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ตอบบางรายไม่คุ้นกับแบบสอบถามมาก่อน ยางร่าบอ่านคำสั่ง และ คำชี้แจง ไม่ละเอียด บางรายไม่เข้าใจวิธีตอบ บางรายผู้ตอบอาจขาดความจริงใจในการตอบ และ บางรายไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อาจจะเป็นเพราะเห็นคุณค่าของการวิจัยน้อยไป จึงทำให้ข้อมูลที่ได้คลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงบ้าง อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าความผิดพลาดต่าง ๆ มีไม่มากและยังไม่มียผลกระทบที่เ็นความเชื่อถือได้ของข้อมูลอย่างรุนแรงประการใด

๔. คำจำกัดความ

ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

โสตทัศนอุปกรณ์

ใช้ในความหมายหลายอย่าง หมายถึง

- เครื่องมือใด ๆ ที่ช่วยเหลือผู้สอนถ่ายทอดความจริง ทักษะ ทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้ลักษณะซึ่งไปยังผู้เรียน
- อุปกรณ์การสอนทั้งหลายที่มีคุณค่าทางการศึกษาและแก่การสอน ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวหนังสือเป็นสำคัญ
 - หนทาง หรือ วิธีของการสื่อความหมาย
 - วัสดุที่ใช้สื่อความหมาย โดยไม่พึ่งการอ่านเป็นสำคัญ
 - หนังสือ วัสดุ วัสดุสิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานบัน สถานที่ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การ เรียนของเคื่งบังเกิดผลดี
 - การศึกษาโดยการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ เกิดแนวความคิด และมีประสบการณ์โดยอาศัย โสตสัมผัส และ จักษุสัมผัส เป็นสำคัญ
 - การศึกษาที่มีการใช้วัสดุและเครื่องมือโสตทัศนประกอบการสอนอย่างมีแผนการ และมีการร่วมแทรกเข้ากั้เนื้อหาขงหลักสูตร ของวิชาต่าง ๆ โดยรอบคอบ
 - เครื่องมือใด ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดขบวนการ เรียนโดยอาศัย โสตสัมผัส และหรือ จักษุสัมผัส

โสตวัสดุ

หมายถึง เครื่องมือใด ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดขบวนการ เรียนโดยอาศัย โสตสัมผัส เช่น จานเสียง เทปเสียง วิทยุ เป็นต้น

ทัศนวัสดุ

หมายถึง เครื่องมือใด ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดขบวนการ เรียนโดยอาศัย จักษุสัมผัส เช่น รูปภาพ ภาพยนตร์ เป็นต้น

กิจกรรม

หมายถึง การทำงาน การกระทำทุกอย่างเรียกว่ากิจกรรม การเรียนการอ่าน การเขียน ก็นับว่าเป็นกิจกรรม กิจกรรมใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบังคับว่าจะต้องเรียน เรียกว่ากิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมใดที่มีได้กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือมีได้บังคับว่าจะต้องเรียน แต่เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนในชั้นได้ผลดีขึ้น เรียกว่า กิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมพิเศษ

ภาษา

หมายถึง กริยา อากา ร คำพูด รอยขีดเขียน ที่คนเราใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดจากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่ง ให้ได้รับความเข้าใจถูกต้องและครบถ้วนแจ่มแจ้งตรงกับเจตนาของผู้พูดหรือผู้เขียน

๕. ระเบียบวิธีของการวิจัย

แหล่งที่มาและลักษณะของข้อมูลในการวิจัย ได้เลือกครูที่กำลังทำการสอนวิชาภาษาไทยภาคปลาย ชั้นประถมศึกษา ๑ - ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๒๗ ทุกคน จากโรงเรียนทุกประเภทที่เปิดทำการสอนระดับประถมคอนันต์โดยเฉพาะ หรือ ร่วมกับระดับชั้นอื่น ๆ เป็นผู้รับการทดสอบ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๗๘ คน เป็นครูชาย ๑๔ คน หญิง ๑๖๔ คน มีอายุระหว่าง ๒๐-๕๕ ปี อายุเฉลี่ย ๓๓.๒๖ ปี วุฒิความรู้ตั้งแต่ชั้นปริญญา - ประถมปีที่ ๓ และ ล่ากว่า การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามใช้ครูผู้รับการทดสอบตอบเป็นรายบุคคลที่ทำกา รสอนชั้นประถม - ปีที่ ๑, ประถมปีที่ ๒, ประถมปีที่ ๓ หรือ ประถมปีที่ ๔ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับโสภณัฒนปกรณ์ที่ควรจะมีและใช้ในการสอนภาษาไทยในโรงเรียน, ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนภาษาไทย และความรู้ ทักษะ และทัศนคติของครูที่มีต่อการ ใช้โสภณัฒนปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ลักษณะคำถามต่าง ๆ ที่ถามก็มีแนวเป็นกลางๆ และกว้างพอประมาณ คำถามเกี่ยวกับการ แสดงความคิดเห็น ทัศนะยานหลักเดี๋ยงให้มันน้อยที่สุด ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมารวมเป็นพวก ๆ ตามลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ เพื่อทำการวิเคราะห์หรือออกเป็นร้อยละ หรือ ส่วนเฉลี่ยแล้วแล้วแล้ว